

Tolk NGT bij persconferenties

Donderdagmiddag 12 maart was er een primeur: een tolk Nederlandse Gebarentaal (NGT) was ingezet op de persconferentie over de maatregelen die genomen zouden worden tegen het verspreiden van het coronavirus.

Het is van groot belang dat de Nederlandse overheid maatregelen neemt om alle gebruikers van Nederlandse gebarentaal binnen de Nederlandse Dovengemeenschap van toegankelijke informatie te voorzien rondom het coronavirus.

De Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal (NBTG) is verheugd over het feit dat er bij dit soort belangrijke momenten tolken ingezet worden.

In de media en elders wordt nog vaak gesproken over een ‘Doventolk’ in plaats van een tolk Gebarentaal.

Om twee redenen is deze term onjuist. Allereerst is het gebruikelijk tolken te noemen naar de vreemde taal van waaruit en waarnaar zij tolken, en niet naar de gebruikers van die taal. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat Gebarentalen ‘echte’ talen zijn met een eigen grammatica. Net zoals men spreekt van een “Tolk Frans” in plaats van “Fransentolk”, spreekt men tegenwoordig dan ook van een “Tolk Gebarentaal”. Ook wekt de term “Doventolk” ten onrechte de suggestie dat de tolk uitsluitend voor doven werkt. Een tolk kan echter ingehuurd worden door zowel doven als horenden en werkt in feite altijd voor beiden.

Een andere misvatting van het beroep is dat tolken ‘uitleggen’ wat er gezegd is in het Nederlands. Een tolk NGT vertaalt tussen twee talen/culturen en faciliteert de communicatie tussen beide partijen, waarbij dove en horende mensen als gelijkwaardige gesprekspartners beschouwd worden.

Wij hopen dat de inzet van tolken Nederlandse gebarentaal niet beperkt zal blijven tot berichtgeving rondom deze crisis, maar dat dit op een structurele basis zal geschieden bij al het nieuws.

Voor veel dove en slechthorende mensen is de Nederlandse Gebarentaal de moedertaal en niet het Nederlands. Daardoor is geschreven informatie niet voor iedereen het geschikte medium om adviezen en maatregelen door te geven. Alle informatie die naar buiten gebracht wordt, zoals quarantaineplannen en adviezen en richtlijnen vanuit de gezondheidszorg, zouden live getolkt moeten worden en (ook ondertiteld) toegankelijk gemaakt moeten worden op sociale media zodat de Dove gemeenschap die kan delen.

Dit is niet alleen wenselijk, maar is ook een verplichting van het VN-Verdrag voor personen met een handicap, geratificeerd door Nederland in 2016. Daarin is in artikel 9 bepaald dat de overheid passende maatregelen moet nemen om personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang te garanderen tot informatie en communicatie en tot andere voorzieningen en diensten die openstaan voor of verleend worden aan het publiek.

Dit bericht is met steun van Dovenschap, de belangenorganisatie van Doven, opgesteld.